

Habitatkaarten van Natura 2000-gebieden met Rijkswaterstaat als bevoegd gezag

J.A.M. Janssen ¹
P. van der Zwaag ^{2,3}
M. Platteeuw ²

1 Alterra Wageningen UR
2 RWS Water, Verkeer & Leefomgeving, Lelystad
3 Nieuwland Geo-Informatie

mei 2015

Waddenzee (1) en Noordzeekustzone (7) (t0)

Bronnen en methode

Zeegebieden

Binnen de zeegebieden wordt slechts onderscheid gemaakt tussen H1110A/B en H1140A/B. Deze gegevens komen voort uit een rasterbestand. Het rasterbestand is geconverteerd naar een polygonenbestand zodat dit ingepast kan worden in het bestand. De gegevens dateren van 2005 en zijn afkomstig van RWS Noord-Nederland.

Kwelder- en duingebieden

Habitattypen in kwelder- en duingebieden worden gedefinieerd op basis van vegetatietypen. De Centrale Informatie Voorziening (CIV) produceert al enkele decennia vegetatiekarteringen van kwelders binnen de beheergebieden van Rijkswaterstaat. Deze SALT-karteringen bevatten een vertaling van vegetatietypen naar habitattypen. Echter, deze informatie is een bijproduct en kent daarom enkele tekortkomingen. Zo is er vertaald naar slechts één habitatype (in de meeste gevallen het meest dominante type). Het bestaan van complexen van habitattypen in een polygoon is om deze reden niet te achterhalen. Bovendien is er in duingebieden die zich wel binnen de 'SALT-begrenzing' (en Natura2000-begrenzing) bevinden, niet op het niveau van vegetatietype gekarteerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de grove structuur typologie. Getracht is om m.b.v. de vegetatie en grove structuren een 1-op-1 vertaling te maken naar habitattypen. Door het toepassen van mozaïekregels is dit helaas niet altijd mogelijk, zodat na de conversie nog een vertaalslag plaatsvindt. Visueel wordt dan bezien of polygonen geheel zijn omsloten door habitattypen van hetzelfde type. Deze laatstgenoemde zijn gebaseerd op 'zelfstandig' kwalificerende vegetatietypen. Elke polygoon kan tot zes vegetatietypen en dus ook tot zes habitattypen bevatten. Per vegetatietype (en habitatype) is een bedekkingspercentage opgenomen, de som van alle percentages is altijd 100%.

Zie bijlagen 1 en 2 voor een exacte conversie van SALT-vegetatietypen en grove structuur codes.

Het habitattypenbestand is opgebouwd volgens de richtlijnen zoals omschreven in 'BIJLAGE-9-Handleiding-habitattypenkartering'. Hierin wordt niet expliciet genoemd dat elk habitatype onderbouwd moet zijn door een vegetatietype. Het is echter mogelijk om een koppeling te maken tussen het habitattypenbestand en de meegeleverde bestanden met vegetatie informatie. Vanuit de kwelderkarteringen is een aparte tabel met vegetaties (bijlagen drie en vier) gemaakt; de koppelvelden zijn voor beide bestanden 'SLEUTEL'.

Omdat de Voordelta is aangewezen in 2008 is getracht het gebruik van de SALT-kartering daarop zoveel als mogelijk af te stemmen. Het definitieve habitattypenbestand is opgebouwd uit de volgende SALT-karteringen:

- Ameland (2008)
- Boschplaat (2006)
- Dollard (2006)
- Griend (2006)
- Kroonspolder en Westerveld (2009)
- Kwelders Groningen en Friesland (2008)
- Kwelders Noord-Holland (2005)
- Kwelders Texel (2005)
- Noordvaarder en Groenestrand (2009)
- Rottum (2004)
- Schiermonnikoog (2004)
- Slufter Texel (2005)

Bijgevoegd zijn eveneens de toelichtingen op deze karteringen.

Resultaten

De volgende habitattypen zijn aangetroffen in de Waddenzee:

- (H0000 Geen habitatype (4.965,3 ha))
- H1110A Permanent overstroomde zandbanken (getijdengebied) (109.517,7 ha)
- H1130 Estuaria (14.559,1 ha)
- H1140A Slik- en zandplaten (getijdengebied) (133.742,2 ha)
- H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal) (1.887,04ha)
- H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur) (35,3 ha)
- H1320 Slijkgrasvelden (473,5 ha)
- H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks) (5.153,03 ha)
- H2110 Embryonale duinen (167,88 ha)
- H2120 Witte duinen (626,1 ha)
- H2130A Grijze duinen (kalkrijk) (109,5 ha)
- H2160 Duindoornstruwelen (63,0 ha)
- H2170 Kruipwilgstruwelen (57,2 ha)
- H2190A Vochtige duinvalleien (open water) (1,8 ha)
- H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk) (65,6 ha)
- ZGH1310A Zoekgebied zilte pionierbegroeiingen (zeekraal) (3,9 ha)
- ZGH1330A Zoekgebied schorren en zilte graslanden (buitendijks) (1,5 ha)
- ZGH1330B Zoekgebied schorren en zilte graslanden (binnendijks) (14,7 ha)
- ZGH2110 Zoekgebied embryonale duinen (11,0 ha)
- ZGH2120 Zoekgebied witte duinen (0,2 ha)
- ZGH2130B Zoekgebied grijze duinen (kalkarm) (1,8 ha)
- ZGH2160 Zoekgebied duindoornstruwelen (0,8 ha)
- ZGH6430B Zoekgebied ruigten en zomen (harig wilgenroosje) (1,7 ha)

De volgende habitattypen zijn aangetroffen in de Noordzeekustzone:

- (H0000 Geen habitatype (1.817,4 ha))
- H1110B Permanent overstroomde zandbanken (Noordzee-kustzone) (138.190,8 ha)
- H1140B Slik- en zandplaten (Noordzee-kustzone) (3.829,0 ha)
- H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal) (42,2 ha)
- H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur) (31,1 ha)
- H1320 Slijkgrasvelden (0,3 ha)
- H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks) (110,6 ha)
- H2110 Embryonale duinen (202,1 ha)
- H2120 Witte duinen (113,7 ha)
- H2130A Grijze duinen (kalkrijk) (13,9 ha)
- H2160 Duindoornstruwelen (2,9 ha)
- H2170 Kruipwilgstruwelen (5,5 ha)
- H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk) (1,3 ha)
- ZGH1310A Zoekgebied zilte pionierbegroeiingen (zeekraal) (5,0 ha)
- ZGH1330A Zoekgebied schorren en zilte graslanden (buitendijks) (0,7 ha)
- ZGH2110 Zoekgebied embryonale duinen (56,5 ha)
- ZGH2120 Zoekgebied witte duinen (50,5 ha)
- ZGH2130B Zoekgebied grijze duinen (kalkarm) (0,4 ha)
- ZGH6430B Zoekgebied ruigten en zomen (harig wilgenroosje) (1,0 ha)

Discussie en betrouwbaarheid

Bijna het gehele Natura2000-gebied (Waddenzee én Noordzeekustzone) is afgedekt door vegetatiekarteringen of door dieptebestanden. Het restant (enkele procenten) wordt afgedekt door

informatie van een topografische kaart, luchtfoto's, oudere karteringen, expert kennis, etc.

Checklist

N2000-gebied geheel afgedekt?	Ja
Alle aangewezen typen op kaart?	Ja
Ook niet-aangewezen typen op kaart?	Ja: H2170 (Waddenzee), H2120, H2130A, H2160 en H2170(Noordzeekustzone)
Methodiek op hoofdlijnen	Vertaling SALT-karteringen voor kwelder- en pioniervegetatie. Voor intergetijdengebied is gebruik gemaakt van een rasterbestand die vervolgens is geconverteerd naar een polygonenbestand.
Vertaling en interpretatie van het basismateriaal volgens definities?	Ja, zie pagina 1
Extra SBB-vegetaties meegenomen?	Nee
Moeilijke typen	Nee
Hanteren mozaïektypen	Ja
Beperkende criteria	Nee
Onterechte filters/criteria?	Nee
Kwaliteit goed/matig aangegeven?	Nee
Onderliggende vegetatieopnamen	Ja
Overige typen natuur opgenomen?	Nee
Geometrische nauwkeurigheid?	1:5.000 of 1:10000 (Dollard en Punt van Reide, Kwelders Groningen en Friesland, Schiermonnikoog)
Complexen?	Ja
Percentages binnen complexen?	Ja
Vlakken kleiner dan minimumoppervlak?	Nee
Overige	-

Literatuur

- Bergwerff J.W., Dort van K.W.: Toelichting op de vegetatiekartering Slufter Texel 2005
- Bergwerff J.W., Kers A.S., Dort van K.W.: Toelichting bij de vegetatiekartering Rottum 2004
- Damm T. : Toelichting bij de vegetatiekartering Terschelling-West 2009
- Damm T. : Toelichting bij de vegetatiekartering Vlieland 2009
- Houkes H.G.M. : Toelichting bij de vegetatiekartering Griend 2006
- Jager, T.D.: Toelichting bij de vegetatiekartering Kwelders Noord-Holland 2005
- Jager, T.D.: Toelichting bij de vegetatiekartering Kwelders Texel 2005
- Jager, T.D.: Toelichting bij de vegetatiekartering Schiermonnikoog 2004
- Jager, T.D.: Toelichting bij de vegetatiekartering Ameland 2008
- Reitsma J.M., Hoefsloot G., Wielakker D. : Toelichting bij de vegetatiekartering Boschplaat 2006
- Reitsma J.M., Hoefsloot G., Anema L.S.A. : Toelichting bij de vegetatiekartering Dollard en Punt van Reide 2006
- Reitsma J.M., Hoefsloot G., Anema L.S.A. : Toelichting bij de vegetatiekartering Kwelderwerken Friesland en Groningen 2008